

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad
przeciwko P. Z.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 maja 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 5 kwietnia 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) nie obciąża pozwanego kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 października 2016 r. Sąd Okręgowy w W. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 457 771,55 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 maja 2015 r. tytułem zwrotu wypłaconej mu zaliczki na poczet jego niezaspokojonej należności za wykonanie usług transportowych na budowie autostrady A4 na odcinku R. - K. Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w [...]. zmienił wyrok Sądu Okręgowego przez oddalenie powództwa o zasądzenie

odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 457 771, 55 zł za okres od 19 maja 2015 r. do 1 czerwca 2015 r., a w pozostałej części apelację pozwanego oddalił.

Pozwany w skardze kasacyjnej powołał podstawę przewidzianą w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazał przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Występowanie istotnych zagadnień prawnych połączył z potrzebą udzielenia odpowiedzi na pytania: jaki charakter ma art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 28 czerwca 2012 r. o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych (jedn. tekst: Dz. U. z 2019 r., poz. 580 ze zm., dalej: „ustawa z dnia 28 czerwca 2012 r.”), czy stanowi on roszczenie o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia i czy należy do niego stosować przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została ukształtowana jako nadzwyczajny środek prawny, służący od prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego, polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Założenie to może być zrealizowane jedynie poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia co najmniej jednej z przesłanek wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie jest rolą Sądu Najwyższego, nie będącego trzecią instancją sądową, korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby w rzeczywistości miały one miejsce. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym.

Powołanie we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przesłanki występowania istotnego zagadnienia prawnego nakłada na skarżącego obowiązek sformułowania tego zagadnienia oraz przedstawienia odrębnej, pogłębionej analizy prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (por. postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 10 maja 2002 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, niepubl.). Wymaganie to dotyczy przytoczenia argumentów wskazujących na rozbieżne oceny prawne lub możliwość takich ocen w kontekście przepisów, w związku z którymi zagadnienie zostało sformułowane. Powinno ono odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści tego przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, ale nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego orzeczenia. Jednocześnie rzeczą skarżącego jest wykazanie, że rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego jest konieczne do rozpoznawania tej sprawy oraz innych podobnych spraw. Przedstawione przez skarżącego zagadnienie nie spełnia tych wymagań. Problematyka zwrotu zaliczki wypłaconej wykonawcy objęta art. 11 ustawy z dnia 28 czerwca 2012 r. stanowi uregulowanie szczególne i w zasadzie wyczerpująco określa uprawnienie do zwrotu i jednoznaczny obowiązek wykonawcy. Wyłącza zatem stosowanie przepisów kodeksu cywilnego w tym zakresie. Wniosek skarżącego nie zawiera argumentów wskazujących na istnienie potrzeby szerszej analizy tej kwestii dla rozstrzygnięcia sporu. Nie zostało zatem spełnione wymaganie istotności przyczyny objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przedstawione w uzasadnieniu okoliczności wskazują, że zamiarem skarżącego było uzyskania odpowiedzi co do prawidłowości rozstrzygnięcia w realiach tej sprawy. Podkreślenia wymaga, że problemy dotyczące subsumpcji stanu faktycznego do hipotezy przepisu nie należą do założeń podanej przesłanki.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której podstawy Sąd Najwyższy bierze pod rozagę z urzędu, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z zasady przewidzianej w art. 102 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., której zastosowanie podyktowane było sytuacją rodzinno – materialną skarżącego i znaczeniem dla niego wyniku sprawy.

